

Τερράριο

Ένας μικρός γυάλινος κήπος

Το τερράριο (terrarium) είναι ένας κήπος μέσα σε γυαλί. Η λέξη προήλθε από το λατινικό terra (γη) και την κατάληξη arium από παράφραση της λέξης aquarium (ενυδρείο) αφού ο γυάλινος κόσμος είναι βασική προϋπόθεση και για τα δύο αυτά τεχνητά οικοσυστήματα. Η τεχνική της δημιουργίας ενός τέτοιου κήπου είναι αρκετά παλιά και ήταν δημοφιλής την Βικτωριανή εποχή. Στις μέρες μας είναι επίσης δημοφιλής μεταξύ των φίλων των λουλουδιών και των φυτών. Σε ένα τερράριο μπορείτε να δημιουργήσετε τεχνητά όλων των ειδών τα άγρια τοπία από ένα δάσος μέχρι μια έρημο ή μια τροπική ζούγκλα. Μπορείτε να είστε πιο προχωρημένοι να προσθέσετε νερό, έντομα ή μικρά ζώα και να κάνετε ένα vivarium.

Το να δημιουργήσετε ένα τερράριο είναι μια ενδιαφέρουσα και εκπαιδευτική ασχολία γιατί αναπαριστά ξεκάθαρα πως εργάζεται ένα οικοσύστημα. Κάθε τερράριο είναι ένα κλειστό οικοσύστημα όπως ο πλανήτης μας αλλά σε μικρότερη κλίμακα. Μέσα από τα γυάλινα τοιχώματα πολλές διαφορετικές διαδικασίες συντελούνται και αλληλεπιδρούν. Η φωτοσύνθεση, η αναπνοή και ο κύκλος του νερού.

Ένα κλειστό περιβάλλον σαν κι αυτό μας βοηθά να κατανοήσουμε καλύτερα τι αντίκτυπο υπάρχει μεταξύ των ζωντανών οργανισμών και του περιβάλλοντος. Με την βοήθεια της ηλιακής ενέργειας και με την φωτοσύνθεση τα φυτά παράγουν το φαγητό τους. Το νερό στο τερράριο ανακυκλώνεται περνώντας από την υγρή μορφή στην αέρια και επιστρέφοντας πάλι, καθώς η υγρασία του αέρα έρχεται σε επαφή με τα γυάλινα τοιχώματα και επιστρέφει στο χώμα καθώς απορροφάται από τις ρίζες των φυτών.

Το να καλλιεργείς φυτά μέσα σε γυαλί ή σε ένα τερράριο είναι ίσως η πιο σωστή μέθοδος καλλιέργειας σε εσωτερικό χώρο, αν λάβουμε υπόψη τον ξηρό ατμόσφαιρα που υπάρχει στα σπίτια μας. Με αυτήν την μέθοδο δίνουμε ένα πιο υγρό περιβάλλον στα φυτά και έχουμε την δυνατότητα

να καλλιεργήσουμε πιο απαιτητικά είδη φυτών. Επιπλέον τα τερράρια μπορεί να είναι πολύ διακοσμητικά και είναι ένα καλό δώρο για ανθρώπους που έχουν αλλεργίες στη γύρη των φυτών.

Επιλογή δοχείου

Η αυθεντικότητα ενός τερράριου εξαρτάται από τον τύπο του δοχείου που θα χρησιμοποιήσετε, τα φυτά που θα διαλέξετε και τον τρόπο που θα τα συνθέσετε. Οποιοδήποτε γυάλινο δοχείο μπορεί να παρουσιαστεί σαν τερράριο, με την κατάλληλη μεταμόρφωση. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ένα βάζο μαρμελάδας, μια γυάλα ψαριών ή ένα παλιό ενυδρείο, μια νταμιτζάνα ή ένα μεγάλο μπουκάλι. Εναλλακτικά υπάρχουν στο εμπόριο έτοιμες κατασκευές ειδικά για τερράρια φτιαγμένες με γυαλί και μέταλλο ή γυαλί και πλαστικό οι οποίες είναι ιδιαίτερα κομψές.

Υλικά

Δεν χρειάζεστε πολλά για να στήσετε ένα τερράριο. Ψιλό χαλικάκι ή χοντρή άμμος ή περλίτης, για αποστράγγιση, καρβουνόσκονη, και ένα φυτόχωμα πλούσιο σε οργανικά και με μεγάλη ποσότητα τύρφης είναι αρκετά. Αν θέλετε μπορείτε για διακοσμητικούς λόγους να καλύψετε την επιφάνεια του χώματος με φλούδες δέντρων, βρύα και χρωματιστές πέτρες.

Προπαρασκευή

Είναι καλύτερο να χρησιμοποιήσετε ένα δοχείο με φαρδύ λαιμό τόσο ώστε να χωράει άνετα το χέρι σας. Πλύνετε καλά το δοχείο και στεγνώστε το ώστε να αποφύγετε τα μικρόβια.

Χρησιμοποιήστε ένα κομμάτι χαρτόνι σαν χωνί για να χύσετε στο δοχείο τα διάφορα υλικά χωρίς να λερώσετε τα τοιχώματα του δοχείου.

Από την στιγμή που ένα δοχείο χρησιμοποιείται σαν τερράριο δεν έχει τρύπες για αποστράγγιση, γι' αυτό είναι απαραίτητο να στρώσουμε τον πάτο του με υλικό αποστράγγισης ώστε να μην μένει νερό στο χώμα. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε χαλίκι, άμμο ή περλίτη σε ένα επίπεδο ύψους 1.5 με 4 εκατοστά ανάλογα με μέγεθος του δοχείου σας.

Από την στιγμή που ένα τερράριο είναι ένα κλειστό υγρό περιβάλλον θα χρειαστεί να προσθέσετε καρβουνόσκονη για να εξαλείψετε τις δυσάρεστες μυρωδιές. Απλώστε πάνω από το υλικό αποστράγγισης καρβουνόσκονη σε ένα επίπεδο ύψους ενός εκατοστού.

Μπορείτε να απλώσετε ένα κομμάτι πλαστικό (π.χ. σακούλα) πάνω από το χαλίκι και την καρβουνόσκονη χωρίς όμως οι άκρες του να εφάπτονται με τα τοιχώματα του δοχείου. Αυτό θα βοηθήσει στην αποστράγγιση του νερού χωρίς το χώμα να γλιστρά προς το χαλίκι.

Μετά προσθέστε αρκετό χώμα στο οποίο θα ριζώσουν τα φυτά. Χρησιμοποιήστε το ανάλογο τύπο χώματος για κάθε περίπτωση. Για παράδειγμα σε φυτά της ερήμου (κάκτοι κλπ) χρησιμοποιήστε αμμώδες χώμα. Για τα τροπικά φυτά ένα μείγμα τύρφης με περλίτη θα ήταν το πιο κατάλληλο.

Υπάρχει ακόμα ένας εμπειρικός κανόνας που θα πρέπει να έχετε υπόψη σας. Τα βασικά υλικά (αποστράγγιση-χώμα) δεν θα πρέπει να καλύπτουν όγκο μεγαλύτερο από ένα τρίτο μέχρι το μισό του όγκου του δοχείου ανάλογα με το μέγεθος και το σχήμα του. Ο υπόλοιπος χώρος πρέπει να μείνει ελεύθερος για τα φυτά.

Φύτεμα

Ταιριάξτε τα φυτά σύμφωνα με το μέγεθός τους και με τις συνήθειες ανάπτυξής τους. Αν το τερράριο φαίνεται μόνο από την μια πλευρά βάλτε τα μεγαλύτερα φυτά από πίσω. Αν το τερράριο θα φαίνεται από όλες τις πλευρές βάλτε τα μεγαλύτερα φυτά στη μέση.

Προσέξτε μην παραγεμίζετε το τερράριο με φυτά. Τα φυτά θέλουν χώρο για να αναπτυχθούν. Σιγουρευτείτε ότι αφήνεται αρκετό διάστημα ανάμεσά τους. Τότε μπορείτε να προσθέσετε κάποια επιφανειακά διακοσμητικά όπως πέτρες, βρύα, φλούδες από δέντρα και άμμο. Στο τέλος ποτίστε ελαφρά μέχρι το χώμα να υγρανθεί ομαλά αλλά να μην είναι εντελώς μουσκεμένο.

Επιλογή φυτών

Τα καλύτερα φυτά για τεράρια είναι τα μικρά και αργής ανάπτυξης. Γενικά είναι καλύτερο να διαλέγετε αυτά τα φυτά που ταιριάζουν μεταξύ τους σε συνθήκες θερμοκρασίας, υγρασίας και φωτισμού. Για παράδειγμα η υψηλή υγρασία σε ένα σφραγιστό τεράριο ευνοεί τις φτέρες, τα βρύα και τα εντομοφάγα φυτά. Από την άλλη πλευρά οι κάκτοι και τα παχύφυτα απαιτούν ξηρό περιβάλλον και θα ανθίσουν καλύτερα σε ένα δοχείο που μένει πάντα ανοιχτό. Τελικά μπορείτε να ρυθμίσετε τα επίπεδα υγρασίας στο τεράριο ανοίγοντας και κλείνοντας περιοδικά το καπάκι ανάλογα με τον τύπο των φυτών.

Χαμηλός φωτισμός Βοράς	Μέτριος φωτισμός Ανατολή	Έντονος φωτισμός Νότος και Δύση
Αγλαόνημα ()	Αδίαντο (φτ)	Γκλοξίνια (α)
Αουκούμπα (φ)	Ανθούριο (φ-α)	Γκεσνέρια (α)
Δράκαιναι (φ)	Ασπλένιο (φτ)	Διωναία (σ)
Ευώνυμο (φ)	Γκολθέρια (ε)	Επίσκια (α)
Καλαθέα (φ)	Καλάντιο (φ)	Ιρεσίνη (φ)
Πιλέα (φ)	Κλαδόνια (λ)	Κάκτοι - Παχύφυτα (φ)
Πόθος(φ)	Κισσός (ε)	Μπιγκόνια (α)
Σανσεβέρια (φ)	Μαράντα (φ)	Οξαλίσ (α)
Σπαθίφυλλο (φ-α)	Πολυπόδιο (φτ)	Σαιντπώλια (α)
Συγκόνιο (φ)	Σαρρακένια (σ)	Σαρρακένια (σ)
Φιλόδεντρο (φ)	Σελαγκινέλλα (ε)	Στρεπτόκαρπος (α)
Χαμαιδώραιο (φ)	Σφάγνο (λ)	Τριφύλλι (α)

Σημείωση: φ: φυλλώματα, φτ: φτέρες, λ: λειχήνες, σ: σαρκοφάγα, α: ανθοφόρα, ε: εδαφοκαλυπτικά

Συντήρηση

Προσέξτε να μην παραποτίζετε το τεράριο γιατί μπορεί να προκαλέσετε σάπισμα στις ρίζες των φυτών και να τα καταστρέψετε. Ποτίζετε αραιά ιδιαίτερα σε κλειστά δοχεία. Αν έχετε εντομοφάγα φυτά ή βρύα και λειχήνες

είναι καλό να τα ποτίζετε με αποσταγμένο νερό γιατί είναι πολύ ευαίσθητα στην ρύπανση.

Σε ένα εντελώς κλειστό τερράριο μπορεί μερικές φορές η υγρασία να θολώσει τα γυάλινα τοιχώματα. Αν αυτό συμβεί ανοίξτε το καπάκι και αφήστε το τερράριο να αεριστεί για λίγο. Λιπαίνετε μια φορά τον μήνα για να έχετε υγιή φυτά την περίοδο της ανάπτυξης από τον Απρίλιο μέχρι τον Σεπτέμβριο. Χρησιμοποιείτε ένα αραιωμένο οργανικό λίπασμα. Τα χημικά λιπάσματα μπορεί να προξενήσουν την συσσώρευση αλάτων.

Θυμηθείτε να φροντίζετε τα φυτά σας συχνά αφαιρώντας από αυτά τα μαραμμένα φύλλα και κλαδιά πριν αρχίζουν να σαπίζουν. Μπορεί να χρειαστεί να αραιώσετε κάποια εδαφοκαλυπτικά φυτά αν αυτά αρχίζουν να απλώνονται υπερβολικά.

Και τέλος μην τοποθετείτε το τερράριο σε θέση που δέχεται άμεσο ηλιακό φως, γιατί οι κάθετες ακτίνες του ήλιου μπορούν να προκαλέσουν εγκαύματα στα φύλλα των φυτών σας μέσα από το γυαλί.